

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

339.6

Szerző: ~

Hely

Cím: *Nők a városházán.*

Idő

"1917"

Forrás: *Pesti Napló*

Személy

Bp.

(Hely)

9.17. I 21

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Helyszám

4.695

"1917"

Nők a városházán

Kritika a tisztviselőnőkről

Berlinben nemrégiben elfogadtak egy javaslatot, amely arra utasítja a tanácsot, hogy a nőknek a községi közigazgatásban való intenzív részvételét tegye sürgős tanulmány tárgyává.

Budapest adminisztrációjában, hivatalaiban a nők ma még rendkívül jelentéktelen szerepet játszanak. A főváros közigazgatási személyzetében mindössze 150 volt a nők száma, köztük 105 gépírónő volt és 8 telefonkezelőnő. A háború alatt ez a szám 400-ra emelkedett; azonban csak ideiglenesen, a háború tartamára, mert a hadbavonultak helyét egy belügyminiszteri szigorú leirat alapján nem lehet véglegesen betölteni, még az elesettekét sem. A tisztviselők túlnyomó része gépírónő, de sokan dolgoznak a számvevősnél is. A főváros kórházaiban igen sok orvosnő van, a városi könyvtár titkára, könyvtári tisztjeinek többsége nő, öt tanácsnok előszobájában nők ülnek, mint titkárok, sőt közülök többen fogalmazási teendőket is végeznek. Vannak azután olyan állások a városházán, amelyeket nem is tudnának mások betölteni, mint a gyengébb nem képviselői: a fővárosi árvaszék hivatásos gyermekvédőnői, az üzemi pénztárosnők, a kórházi ápolónők. A tisztviselők kereseti viszonyai nem a legjobbak a városházán. 1898 óta alkalmaznak nőket a fővárosnál, tehát 17 esztendő óta; hat nő szolgálja a fővárost kezdettől fogva, ezek ma az ideiglenes hivatalnokok V-ik fizetési osztályában vannak (1800 korona fizetés és 600 korona lakáspénz) és auto-

matikusan érik el az I. a. osztályt (3600 korona fizetés és 800 korona lakáspénz). A tisztviselők nagy tömege a XI-ik fizetési osztályban van, ami bizony nem nagy jövedelmet jelent: hónaponta 90 koronát és 35 százalékos drágasági pótléket. Csekély vigasztalás ezzel szemben, hogy a nők is nyugdíjképesek, de nagy igazságtalanság, hogy a teljes nyugdíjképeség eléréséhez ők is csak 35 éves szolgálat után jutnak, — ezt pedig aránytalanul kevesebben érik el közülök, mint a férfiak közül. Külön fejezetbe tartoznak a tanszemélyzet női tagjai. Ezeknek száma 1400, majdnem megegyezik annyi, mint a férfi-tanérőké. A fővárosi tanárnők, tanítónők helyzete általában kedvező; sok iskolában ők végzik az igazgatói teendőket is. Megkülönböztetett helyzetüket bizonyítja, hogy a főváros tanügyi bizottságában is helyet foglal egy képviselőjük. Egyebekben a nők sem a törvényhatósági bizottságban, sem a szakbizottságokban nem jutnak szóhoz, pedig — bizonyára sok beszélni valójuk volna. A nők községi választójogát elvben nem ellenzi a mostani közgyűlés, sőt legutóbb az általános választójog mellett történt állásfoglalásnál rokonszenves megnyilatkozások kísérték a nők választójogának kérdését.

Megkérdeztünk városházi főtisztviselőket, hivatalnokvezetőket: mi a véleményük, tapasztalatuk a tisztviselőkről, munkájuk értékéről és van-e jövőjük a nőknek a főváros adminisztrációjában? A válasz feltűnően egyértelmű volt és éppenséggel nem alkalmas a feminista-propaganda céljaira. A legilletékesebb tényezők ezeket mondották:

— Tapasztalatunk az, hogy a nők nem erre a pályára valók. A fővárosnál alkalma-

zott tisztviselőknél csak mintegy husz százaléka használható fontosabb munkákra; ezt a husz százalékat az érettségit tett, magasabb képességgel bíró nők teszik ki, akik tényleg kitűnően beváltak és fogalmazni is tudnak. További harminc percentje a tisztviselőknél mérsékelt eredményeket produkál, annyit ér, mint a legsilányabb férfisztviselő. A másik fele a tisztviselőknél alig használható, fizikailag és szellemileg gyenge, nem dolgozik ambícióval, hanem pusztán ideiglenes kereseti alkalomnak tekintik az állásukat. Nagy hátrányuk, hogy a munkaerejüket nem lehet kihasználni, tekin-

tettel kell lenni testi gyengeségükre, délutáni munkáktól irtóznak, külső munkákra nem alkalmazhatók, sokan közülök családjának és vagy a hivatalukat, vagy a gyermeküket kénytelenek elhanyagolni. Jellemző, hogy az elmulasztott napok száma a férfi-tisztviselőknél átlag évenként 10, a nőknél 40. Nagy baj volna, ha megnyitnák a nők számára a fővárosi fogalmazói szakot, mert siránkozásukkal könnyen befolyásolnák a bizottsági tagokat és ezáltal jogosulatlan előnybe jutnának a férfi-pályázókkal szemben. A nők kitűnően érvényesülhetnek a fővárosi könyvtárnál, a kórházakban, az iskolákban, esetleg a vegyészeti hivatalban is, általában azonban nem valók a közigazgatás szolgálatába, nem is bírják a munkát, igen sokan esnek közülök tudóbetegségre.

Ezt a súlyos kritikát igazságtalannak találják a feministák. A tisztviselők Országos Egyesületének elnöknője, Wilhelm Szidónia így nyilatkozott tudósítónk előtt:

— Mikor a háboru kitört, a főváros 400 hadbavonult férfi-tisztviselő helyét 250 nőtisztviselővel töltötte be. Természetes, hogy a nőtisztviselők nem rendelkeztek mindjárt kezdetben a kellő gyakorlati tudással és nem pótolhatták már számuknál fogva sem a sok esztendő óta szolgált hadbavonultakat. De ha a gyakorlati tudnivalókat elsajátítják, egészen bizonyos, hogy megfelelnek hivatásuknak és éppen ezért a legnagyobb mértékben igazságtalannak, tulzottnak tartjuk a hivatalvezetők véleményét. E tárgyban különben *memorandumot készítünk* és azt benyújtjuk a főváros tanácsához.

